پرونده

مادر شهید بحرینی در تشییع جنازه فرزندش شیرینی داد

تشییع جنازه دو جوان بحرینی که رژیم آل خلیفه آنها را اعدام کرده، به صحنه اعتراضات جدید به رژیم آل خلیفه تبدیل شده است. در شبکه‌های اجتماعی تصویر مادر یکی از این دو جوان شهید منتشر شده که در حال توزیع شیرینی است. یکی از کاربران نیز تصویری از مادران چند شهید که پیش از این فرزندان آنها اعدام شده است، منتشر کرده و نوشته است: «آیا چیزی از نفس‌های مطمئنه شنیده‌اید، این تصویر همان است.»

رژیم آل خلیفه صبح روز شنبه دو جوان بحرینی به نام‌های احمد عیسی الملالی (۲۴ ساله) و «علی محمد العرب» (۲۵ ساله) را اعدام کرد که شنبه شب پس از اقامه نماز عشا پیکر آنها تشییع و مناطق مختلف بحرین به صحنه تظاهرات در اعتراض به اعدام دو جوان بحرینی تبدیل شد. این دو جوان به قتل یک افسر وزارت کشور در سال ۲۰۱۷ متهم شده و در زندان به شدت شکنجه شده بودند. مردم خشمگین در منامه پایتخت، کرباباد، کرانه، المعامیر، ستره، النبیه صالح، المصلی و الدراز به خیابان‌ها آمده بودند تا اعتراض خود را به اعدام دو جوان اعلام کنند. نیروهای امنیتی بحرین نیز به سمت تظاهرات‌کنندگان حمله کردند که در جریان همین اعتراضات نیز «محمد ابراهیم المقداد» جوان بحرینی نیز در «البلاد القدیم» به ضرب گلوله نیروهای امنیتی رژیم آل خلیفه به شهادت رسید. «علی محمد العرب» در وصیتنامه خود نوشته است: «حکم اعدام را ابلاغ کرده‌اند هر لحظه ممکن است اجرا شود و من از خداوند عزوجل می‌خواهم که شهادت در راهش را نصیبم کند که شیرین‌تر از آن نیست. به برادران ایمانی و مردم(بحرین) بزرگوار سفارش می‌کنم به سیره سیدالشهدا و وصیت وداعم را آنگونه می‌گویم که امام خمینی فرمود: با قلبی آرام و ضمیری امیدوار به فضل الهی از خدمت مردم مرخص به خانه ابدی سفر می‌کنم. برادر شما علی العرب.» نیویورک‌تایمز در گزارشی درباره اوضاع بحرین نوشته که یک گروه فعال حقوق بشری بحرینی مستقر در لندن گفته که اعدام‌های صورت گرفته در روز شنبه «یکی از تاریک‌ترین روزهای بحرین» بوده است. این اعدام‌ها در حالی صورت می‌گیرد که بسیاری از گروه‌های حقوق بشری پیش از این درخواست لغو این حکم را کرده بودند و سازمان عفو بین‌الملل نیز روز جمعه با ابراز نگرانی در این باره از مقامات رژیم آل خلیفه درخواست کرده بود حکم اعدام‌ها را لغو کند. بحرینی‌ها همچنین در مراسم تشییع پیکر این دو جوان شعار «بالروح بالدم نفدیک یا شهید» (روح و جانم فدای شهید) را سر دادند. بحرینی‌های خشمگین همچنین هشتگ «#اعدام_وطن» را ایجاد کردند که شهروندان بحرینی طی آن اعتراضات خود را به اعدام این دو جوان بیان کردند. آنها فیلمی را از تظاهرات شبانه مردمی در حالی که شمع به دست دارند، منتشر کردند. یکی از کاربران نیز تصویری از مادران چند شهید که پیش از این نیز فرزندان آنها اعدام شده است، منتشر کرده و نوشت: آیا چیزی از نفس‌های مطمئنه شنیده‌اید، این تصویر همان است. کاربران همچنین فیلم مادر احمد، یکی از جوانان اعدام شده را در حال پخش گل و شیرینی منتشر کردند. کاربر دیگری یک مداحی با شعر «ظَالِمِی لا تَبتَهِج مَهلا.. مهلا کُل ظُلم قَبلَکم وَلّی.. ولّی» (ای ظالم درنگ کن و شادی نکن، ظالمان قبل از شما هم دوره‌شان تمام شد)، منتشر کرد تا اعتراض خود را اینچنین به حکومت بیان کند. او با این اقدام دولت بحرین را «ظالم» خواند که دوره‌اش تمام خواهد شد. شهروند دیگری نیز نوشت: «در کشور من کسانی که مستحق مرگ نیستند به دست کسانی که مستحق مرگ هستند، می‌میرند.»

واکنش

طالبان: اول خروج امریکا بعد مذاکره بین افغانی

تنها ساعاتی بعد از انحلال شورای صلح افغانستان، دولت افغانستان اعلام کرد که قرار است مذاکرات مستقیم دولت و گروه طالبان تا دو هفته آینده آغاز شود ولی طالبان با رد چنین مذاکراتی گفته که مذاکرات درون افغانستانی تنها پس از آن آغاز می‌شود که خروج نیروهای خارجی از این کشور اعلام شود.

شنبه شب هنوز ساعاتی از انحلال شورای صلح افغانستان و تشکیل وزارتخانه امور صلح نگذشته بود که سلام رحیمی، وزیر دولت در امور صلح اعلام کرد که تلاش‌ها برای آغاز گفت‌وگوهای مستقیم حکومت با طالبان جریان دارد و قرار است تا دو هفته دیگر این گفت‌وگوها در یکی از کشورهای اروپایی آغاز شود. وزارت امور صلح افغانستان نیز در اطلاعیه‌ای جداگانه از تلاش‌ها برای تعیین هیئت ۱۵ نفری جهت مذاکره خبر داد. این موضع دولت افغانستان، ظاهراً با هماهنگی دولت امریکا ابراز شده، چرا که ساعاتی بعد، زلمی خلیل‌زاد، فرستاده ویژه ایالات متحده امریکا برای صلح افغانستان که از چند روز قبل در کابل به‌سر می‌برد تا دربارهٔ چگونگی آغاز گفت‌وگوها میان طالبان و حکومت گفت‌وگو کند، اعلام کرد که مذاکرات میان افغانان، پس از تکمیل توافق‌ها میان امریکا و طالبان انجام خواهد شد. خلیل‌زاد همچنین ضمن تأیید موضع وزارت امور صلح افغانستان درخصوص تعیین هیئت مذاکره کننده، در توئیتر خود نوشت که یک هیئت مذاکره‌کننده همه‌شمول و کارآمد با عضویت مقام‌های ارشد دولتی، نمایندگان احزاب سیاسی، فعالان جامعه مدنی و زنان با طالبان مذاکره خواهند کرد. هنوز چند ساعتی از موضع دولت افغانستان و خلیل‌زاد نگذشته بود که طالبان رسماً هرگونه مذاکره با دولت افغانستان را رد و تأکید کرد که مذاکرات مستقیم با دولت کابل ندارد. سهیل شاهین، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر گفته که مذاکرات درون افغانستانی تنها پس از آن آغاز می‌شود که خروج نیروهای خارجی از این کشور اعلام شود. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان نیز در موضع‌گیری جداگانه در توئیتر، این را که طالبان بخواهد با دولت افغانستان به عنوان دولت وارد گفت‌وگو شود، رد کرده است. او نوشته است «با تمامی افغان‌ها گفت‌وگو خواهند کرد و با نمایندگان حکومت که به‌گونهٔ مستقل گفت‌وگو خواهند کرد نه از آدرس حکومت.» دولت افغانستان پاسخ نه طالبان به طرح گفت‌وگوها را تحقیرکننده خوانده و محمداشرف غنی، رئیس‌جمهور با تأکید به ختم جنگ و خونریزی در کشور، خطاب به گروه طالبان گفت که صلح با تحقیر افغان‌ها تأمین نخواهد شد. غنی که روز یک‌شنبه (۶ اسد) در یک نشست در کابل صحبت می‌کرد گفت: «ما مسئول ختم جنگ و خونریزی در کشور هستیم و نمی‌خواهیم کسانی که متعهد به صلح نیستند این پروسه را تخریب کنند.» محمداشرف غنی خطاب به طالبان گفت: «ما تا هنوز به چشم حقارت به شما نگاه نکردیم ولی از شما هم می‌خواهیم که با ملت افغانستان به چشم حقارت نگاه نکنید. اگر به ما احترام نکنید پشیمان می‌شوید. صلح با تحقیر افغان‌ها تأمین نخواهد شد.» غنی با بیان اینکه ملت افغانستان اراده برای تأمین صلح در کشور دارد، گفت: «نباید صلح را با مسائل تشریفاتی خراب کنیم ما دولت مسئول برای تأمین صلح هستیم و نمی‌خواهیم کسانی که متعهد به صلح نیستند این پروسه را خراب کنند و ما به چنین کسانی اختیار نخواهیم داد.» وی به مردم اطمینان داد و گفت: «مذاکرات بین الافغانی با اصول به زودی آغاز می‌شود، از این ناحیه نباید هیچ کسی هراس داشته باشد.»

■ وقوع یک رشته انفجار در کابل

عصر دیروز یک سلسله انفجار در جاده میدان هوایی کابل به وقوع پیوست. سخنگوی فرماندهی پلیس کابل در مورد جزئیات حمله که به دفتر روند سبز کابل انجام شده، گفته که این انفجار در مربوطات حوزه چهارم امنیتی پلیس به وقوع پیوسته است. فردوس فرامرز افزود: احتمال دارد شماری از مهاجمین نیز در این حمله وجود داشته باشند.

ناوشکن دانکن بدون حمایت متحدان اروپایی لندن آمد

روباه تنها در آب‌های خروشان خلیج فارس

گزارش یک

انگلیس برای آنچه که تأمین امنیت نفتکش‌های خود در خلیج فارس نامیده، به هر ابزاری متوسل می‌شود تا شرکای اروپایی خود را برای پیوستن به ائتلاف دریایی امریکا ترغیب کند، اما اروپایی‌ها تاکنون پاسخ قطعی به خواسته‌های لندن نداده و تنها تأکید کرده‌اند که در حال هماهنگ‌سازی امکانات بر سر این مسئله هستند. با موضع‌گیری مبهم اروپایی‌ها، لندن دیروز اعلام کرد که ناوشکن اچ‌ام‌اس دانکن، برای تأمین امنیت کشتیرانی وارد خلیج فارس شده است؛ اقدامی که نشان می‌دهد انگلیس در منطقه تنها مانده است.

به‌رغم حمایت‌های سیاسی مقامات آلمان و فرانسه از انگلیس در برابر توقیف نفتکش این کشور توسط نیروهای ایرانی، اروپایی‌ها حاضر نشده‌اند بیش از این در حمایت از انگلیس هزینه داده و وارد چالش با ایران شوند. وزیر دفاع فرانسه روز شنبه در مصاحبه با نشریه «لِست رپوبلیکن» در پاسخ درخواست انگلیس برای ورود اروپایی‌ها به ائتلاف تأمین امنیت نفتکش‌ها در خلیج فارس گفت: «پاریس، لندن و برلین در حال تدارک هماهنگی امکانات و تبادل اطلاعات برای تقویت امنیت دریایی در خلیج فارس هستند، بدون آنکه در این طرح نیازی به استقرار امکانات نظامی مضاعف در منطقه باشد». فلورانس پارلی، به رایزنی‌های خود با طرف‌های آلمانی و انگلیسی برای تشکیل چنین نیرویی اشاره کرد و افزود: «این طرح ضمن فراهم کردن امکان مشارکت در تأمین امنیت حمل و نقل دریایی در خلیج فارس، از حیث استقلال عمل در برقراری شرایط لازم نیز مؤثر خواهد بود». پارلی گفت: «گفت‌وگوها در این خصوص در جریان است. ما از همه امکانات در محل برخورداریم. هدف این طرح تقویت و مضاعف کردن نیروها و تجهیزات نیست بلکه تنها به هماهنگ کردن امکانات و تبادل اطلاعات خلاصه می‌شود». در این ارتباط، روزنامه «لو فیگارو» فرانسه هم در مقاله‌ای در ارتباط با طرح تأمین امنیت دریایی تنگه هرمز نوشت: «ایالات متحده برنامه‌ای دارد. اروپایی‌ها هم، اما آنها نمی‌خواهند با واشنگتن همکاری کنند. ایران، این دو طرح را به طور کلی رد می‌کند. به طور خلاصه، امنیت ناوبری در تنگه هرمز، محل تمام تنش‌ها در طول دو ماه گذشته، بسیار پیچیده شده است». سخنگوی وزارت خارجه فرانسه هم هفته گذشته بدون تأیید ادعای دیپلمات‌های ارشد اروپایی درباره پیوستن پاریس به ائتلاف دریایی مورد نظر لندن گفته بود که این کشور «در سطح دیپلماتیک خواهان ایجاد شرایطی برای گفت‌وگوی جامع منطقه‌ای در مورد امنیت دریایی است». وی گفته بود: «وضعیت در منطقه خلیج فارس بسیار نگران کننده است. آزادی ناوگان‌ها در معرض خطر است و این وضعیت نه‌تنها مانع از مبادلات تجاری دریایی است بلکه باعث افزایش تنش‌های به وجود آمده، می‌شود». وزارت خارجه آلمان هم چند روز پیش ضمن ابراز تمایل این کشور برای ورود به ائتلاف امریکا در تأمین امنیت کشتیرانی در خلیج فارس، گفته بود: «برلین به راهبرد فشار حداکثری امریکا علیه تهران نمی‌پیوندد.»

پس از آنکه نفتکش انگلیسی «استینا ایمپرو» در پی نقض قوانین دریایی و بین‌المللی از سوی ایران توقیف شد، لندن به کشورهای اروپایی پیشنهاد داد برای تأمین امنیت نفتکش‌های خود یک ائتلاف نظامی در خلیج فارس تشکیل دهند اما اروپایی‌ها از پیوستن به ائتلاف‌های جدید در منطقه نگران هستند و معتقدند که این مسئله می‌تواند به تشدید تنش‌ها در خلیج فارس دامن بزند، چرا که ائتلاف دریایی امریکا که به بهانه حفاظت از امنیت دریایی و خطوط کشتیرانی در خلیج فارس قرار است تشکیل شود، هدفش مقابله با سیاست‌های ایران در منطقه است و همین مسئله سبب شده بسیاری از متحدان امریکا از ورود به این ائتلاف خودداری کنند. باتوجه به افزایش تنش‌ها در منطقه، اروپایی‌ها در ورود به ائتلاف‌های ضد ایرانی محتاطانه عمل می‌کنند. مقامات اروپایی از این مسئله نگران هستند که افزایش فشارها به ایران، ممکن است به خروج تهران از برجام منجر شود و آنها به هر ابزاری متوسل می‌شوند تا مانع فروپاشی برجام شوند زیرا فروپاشی برجام چالش‌های امنیتی جدیدی را برای اتحادیه اروپا ایجاد خواهد کرد.

■ تنهایی لندن در خلیج فارس

دولت انگلیس پس از اینکه نتوانست پاسخ مثبتی از شرکای اروپایی خود برای حفاظت از کشتی‌هایش در خلیج فارس بگیرد، خود به تنهایی دست به کار شده و یک ناوشکن خود را به منطقه اعزام کرده است. انگلیس روز یک‌شنبه اعلام کرد که ناوشکن اچ‌ام‌اس دانکن برای تأمین امنیت کشتیرانی وارد خلیج فارس شده است. طبق بیانیه دولت انگلیس، ناوشکن دانکن در کنار ناو محافظ مونتروز از کشتی‌هایی که با پرچم بریتانیا از تنگه هرمز عبور می‌کنند، محافظت می‌کند. بن والاس، وزیر دفاع بریتانیا گفت: «آزادی کشتیرانی برای نظام تجاری و اقتصادی جهان اهمیت اساسی دارد و دولت بریتانیا متعهد است که برای دفاع از آن هر چه می‌تواند بکند. امنیت کشتی‌های حامل پرچم انگلیس برای ما اولویت است، با این حال پس از توقیف غیرقابل قبول و غیرقانونی نفتکش استینا ایمپرو همچنان برای تنش‌زدایی با ایران تلاش خواهیم کرد». انگلیس گفته است: «این اقدامی نظامی نیست بلکه هدف آن افزایش امنیت در تنگه هرمز و ممانعت از اختلال در آزادی کشتیرانی است.»

علاوه بر اروپایی‌ها که حاضر به همراهی با انگلیس در ماجرای توقیف نفتکش این کشور در تنگه هرمز نشدند، دولت امریکا هم دست‌کم تاکنون حاضر به حمایت لندن نشده است و اختلافاتی بین دو متحد بر سر مقابله با تهران وجود دارد. شبکه ام‌اس‌ان دیروز در گزارشی با اشاره به این اختلافات نوشت: «دولت انگلیس هفته گذشته درخواست امریکا برای تشکیل یک ائتلاف چندملیتی علیه ایران با هدف اعلامی محافظت از کشتی‌ها در خلیج فارس را رد کرد». ام‌اس ان اعلام کرد: «لندن در حالی این درخواست را رد کرد که نفتکش خودش هنگام عبور از تنگه هرمز توسط ایران توقیف شده است. انگلیس به جای اجابت درخواست امریکا تلاش کرد حضور نظامی خودش را در منطقه افزایش دهد». ایلان گلدنبرگ، از مقام‌های سابق وزارت خارجه امریکا درباره این موضوع می‌گوید: «این نشانه‌ای وحشتناک است که امریکا و نزدیک‌ترین متحدان این کشور قادر به کار کردن بر سر مسئله‌ای تا این حد پایه‌ای نیستند». بر اساس این گزارش، «ارتش امریکا هم تمایل چندانی برای حمایت از انگلیس ندارد.»

هرچند دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا به دنبال افزایش فشارها به ایران است اما حاضر نیست در حمایت از متحدان اروپایی واشنگتن، هزینه کند و در ماجرای تنش انگلیس و ایران، محتاطانه برخورد کرده است. پیش‌تر دونالد ترامپ هم در سخنانی با بیان اینکه امریکا در خلیج فارس تانکرهای زیادی ندارد، گفته بود که انگلیس باید خودش محافظت از کشتی‌هایش را برعهده بگیرد. هرچند انگلیس به حمایت امریکا در افزایش فشارهای سیاسی به ایران دل بسته بود اما اظهارات مقامات واشنگتن، آرزوی لندن را به یأس تبدیل کرد و پس از توقیف نفتکش انگلیس در تنگه هرمز، این کشور در مقابل ایران دست بسته مانده است. همچنان که هفته گذشته فیلیپ هاموند، وزیر دارایی انگلیس در سخنانی گفته بود که لندن گزینه تحریمی در برابر تهران ندارد، حتی برگزاری چند دور نشست امنیتی مقامات لندن برای نحوه مقابله با ایران، تاکنون نتیجه‌ای حاصل در بر نداشته است.

دورنما

سرپرست اسبق سیا: ائتلاف‌های غرب در خطر نابودی است

معاون و سرپرست اسبق سازمان سیا گفته که تناقض‌های موجود در عملکرد و رفتارهای دولت ترامپ، ائتلاف‌های موجود میان کشورهای غربی را در معرض خطر قرار داده است.

به گزارش فارس، «جان مک‌لافلین» هفته گذشته در نشستی به میزبانی اندیشکده «اسپن» در پاسخ به سؤالی در مورد وضعیت ائتلاف‌های خارجی امریکا گفت: «[این ائتلاف‌ها] در خطر هستند. فکر می‌کنم متحدان ما سردرگم شده‌اند و نمی‌دانند باید حرف چه کسی را در ایالات متحده باور کنند. قطعاً برخی از ما [مقام‌های امریکایی] پیش می‌رویم و می‌گوییم این ائتلاف‌ها هنوز مستحکم هستند و «ما با شماییم.» مک‌لافلین ادامه داد: «اما فقط یک یا دو توئیت لازم است [تا عکس این ادعا ثابت شود]. و متحدان ما سردرگم شوند که واقعاً موضع ما چیست؟ فکر نمی‌کنم شاهد نابودی [این ائتلاف‌ها] باشیم، اما فکر می‌کنم ائتلاف، تا حد زیادی وابسته به احساسی است که درباره آنچه که انجام می‌دهید، دارید. بعد از سفرهایم به سرتاسر اروپا و صحبت با افراد، احساسم این است که افراد به ما احساس نزدیکی نمی‌کنند. نمی‌دانند که موضع ما چیست.» او افزود: «این ائتلاف‌ها در خطر هستند، اما نابود نشده‌اند. در بیش از دو سالی که از ریاست‌جمهوری ترامپ در امریکا می‌گذرد، بارها از کشورهای هم‌پیمان واشنگتن انتقاد کرده است. وی همین هفته گذشته سیاست‌های تجاری «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه را «احمقانه» توصیف کرد.

گزارش ۲

ریل‌گذاری امریکایی برای خروج انگلیس از اروپا

ترامپ: امریکا روی توافق تجاری بسیار مهمی با انگلیس کار می‌کند

رئیس‌جمهور امریکا با تأکید بر اینکه کشورش و نخست‌وزیر جدید انگلیس روی توافق تجاری «اساسی» کار می‌کنند، گفت هرگونه توافق تجاری جدید به ارتقای تجارت میان دو کشور کمک خواهد کرد.

به گزارش ایسنا، به نقل از پایگاه خبری هیل، دونالد ترامپ، به خبرنگاران در کاخ سفید گفت: ما در حال حاضر روی یک توافق تجاری کار می‌کنیم و معتقدم این یک توافق تجاری بسیار اساسی و قابل توجه باشد. گمان می‌کنیم چندین بار این کار را انجام دهیم.

دونالد ترامپ گفت، هم‌اکنون روی یک توافق تجاری با بوریس جانسون، نخست‌وزیر جدید انگلیس کار می‌کند و اینکه پیش‌تر عضویت انگلیس در اتحادیه اروپا «مانع مهمی» میان تجارت دو کشور بوده است. ترامپ نخست‌وزیر جدید انگلیس را «شخص خوب» و «دوست خوب من» توصیف کرد. او افزود: پیش‌بینی می‌کنم که او نخست‌وزیر فوق‌العاده‌ای شود. او هر آنچه لازم است، دارد.

جانسون بابت حمایت سفت و سخت از برگزیت در عرصه بین‌المللی شناخته شد و در روزهای گذشته متعهد شد تا جدایی کشورش از اتحادیه اروپا را تا پایان اکتبر تکمیل کند. پیش از آن پارلمان طرح نخست‌وزیر قبلی برای جدایی را رد کرده بود.

رئیس‌جمهور امریکا گفت، روابط تجاری میان واشنگتن و لندن با روابط انگلیس با اتحادیه اروپا دچار مشکلاتی شد و هرگونه توافق تجاری جدید به ارتقای تجارت میان دو کشور کمک خواهد کرد.

دونالد ترامپ پیروزی جانسون در انتخابات درون‌حزبی و انتصاب به عنوان نخست‌وزیر جدید انگلیس را تبریک گفته است و دو طرف عصر جمعه تلفنی گفت‌وگو داشتند و قصد دارند در نشست گروه ۷ که ماه آتی در فرانسه برگزار می‌شود، دیدار کنند. ترامپ از مدت‌ها قبل روابط تجاری ایالات متحده امریکا با اتحادیه اروپا را مورد انتقاد قرار داده و سال گذشته روی آلومینیوم و فولاد صادراتی آن تعرفه‌هایی اعمال کرد. دفتر نمایندگی تجاری امریکا اوایل همین ماه دور جدیدی از تعرفه‌ها روی ۴ میلیارد دلار از کالاهای اتحادیه اروپا را پیشنهاد داد.

■ آمادگی انگلیس برای خروج بدون توافق

یک عضو ارشد دولت بریتانیا گفته است که کابینه جدید این کشور برای خروج بدون توافق از اتحادیه اروپا در پایان ماه اکتبر آماده می‌شود.

به گزارش ایسنا، مایکل گوو، مدیر تدارکات برای برگزیت بدون توافق در مطلبی که در ساندی تایمز چاپ کرده نوشته فرض کابینه بوریس جانسون این است که اتحادیه اروپا حاضر نخواهد شد بر سر توافقی جدید مذاکره کند. به همین دلیل برای دولت کنونی، تدابیر ضروری برای خروج بدون توافق یک اولویت است. هم گروهی از طرفداران برگزیت و هم بخشی از مخالفان، با توافقی که دولت قبلی بریتانیا با اتحادیه اروپا به دست آورد، مخالف بودند و به همین دلیل آن توافق سه بار در پارلمان رد شد.

گوو نوشته است: اگرچه هدف یک خروج همراه با توافق است اما دولت باید برای هر سناریویی آماده باشد. مأموریت تازه نخست‌وزیر و دولت جدید خروج از اتحادیه اروپا در ۳۱ اکتبر است. در این تردیدی نیست که هیچ تأخیری هم رخ نخواهد داد. برگزیت رخ خواهد داد. این مقام انگلیسی تأکید کرده است: رهبران اتحادیه اروپا می‌گویند نگرش خود را تغییر نخواهند داد. ما همچنان امیدواریم که آنها نظرشان را تغییر دهند اما ما بر این فرض که تغییری رخ نخواهد داد کار می‌کنیم.

نگاه

سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

چه کسی با طالبان صلح می‌کند؟

وزارت تازه تأسیس افغانستان در امور صلح روز شنبه گذشته بیانیه‌ای منتشر کرد و در آن خبر از رایزنی برای تشکیل هیئت ۱۵ نفره داده که به نظر می‌رسد قرار است طی دو هفته آینده و برای مذاکره با طالبان به یکی از کشورهای اروپایی بروند. انحلال دبیرخانه شورا و تشکیل این وزارتخانه به جای آن کمی قبل از صدور این بیانیه و به فرمان محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان، انجام شد و به نظر می‌رسد که هنوز مهر تأسیس این وزارتخانه خشک نشده، بیانیه‌اش برای اعزام این هیئت صادر شد. به هر صورت، این می‌تواند خبری خوب باشد تا برای نخستین بار دو طرف اصلی جنگ افغانستان مذاکرات مستقیم خود را شروع کنند. اگر طالبان دست رد به دولت و وزارتخانه جدیدش نزند، اگر اصل قضیه نه تأسیس وزارتخانه جدید و ابتکار عمل تازه دولت بلکه دخالت عامل امریکایی نباشد و اگر توافقات اصلی نه در یک کشور اروپایی بلکه در دوحه قطر انجام نشده باشد.

به نظر می‌رسد که شرط اول برای مذاکرات مستقیم صلح منتفی شده باشد، چرا که سهیل شاهین، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر، یک روز بعد از آن بیانیه، مذاکرات مستقیم طالبان با دولت کابل را رد کرد و گفت که مذاکرات بین افغانی «تنها پس از آن آغاز خواهد شد که خروج نیروهای خارجی از این کشور اعلام شود.» به این ترتیب، طالبان هنوز بر همان شرط همیشگی خود تأکید می‌کند که حاضر نیست مذاکراتی با دولت داشته باشد در حالی که هنوز نیروهای خارجی در داخل کشور حضور دارند. با وجود اینکه به نظر می‌رسد با این حرف شاهین شرط اول برای رسیدن به صلح و مذاکرات مستقیم منتفی شده باشد اما دو وجه دیگر همچنان به قوت خود باقی هستند زیرا هم زلمی خلیل‌زاد، فرستاده ویژه امریکا به افغانستان، در صفحه توئیتری خود نوشت: «در مورد مذاکرات بین الافغانی در کابل زیاد سخن‌پردازی می‌شود. باید واضح بسازم که این مذاکرات زمانی اتفاق می‌افتد که توافقات ما پایان یافته باشند» و بعد هم تأکید می‌کند که مذاکرات بین طالبان و تیمی متشکل از مقامات دولتی، نمایندگان احزاب کلیدی، جامعه مدنی و زنان خواهد بود. به این ترتیب، نماینده امریکا نه تنها مذاکرات مستقیم با طالبان و کل فرایند صلح را منوط به پایان گرفتن مذاکرات خود با طالبان کرده بلکه از حالا ترکیب هیئت کابل را هم معلوم کرده است.

این پیام توئیتری خلیل‌زاد یک نکته را برای همه روشن کرده و آن موقوف شدن هرگونه اتفاقی در روند صلح به مذاکراتی است که او با نمایندگان طالبان دارد. او دور هفتم مذاکراتش با طالبان را حدود سه هفته قبل انجام داد و حالا حاضر می‌شود تا هفته آینده دور هشتم این مذاکرات را در دوحه قطر انجام دهد. از سخنان خود خلیل‌زاد در دور قبل چنین برمی‌آمد که در چهار محور تضمین‌های ضد تروریسم از سوی طالبان، خروج نیروهای خارجی از افغانستان، مشارکت در گفت‌وگوها و مذاکرات صلح بین‌الافغانی و آتش‌بس دائمی و جامع پیشرفت‌های قابل توجهی به دست آمده بود. انتظار می‌رود که مذاکرات هفته بعد هم حول و حوش همین چهار محور باشد اما مشکل اینجاست که جزئیات این چهار محور و پیشرفت‌های مورد نظر خلیل‌زاد به هیچ وجه روشن نیست و همین نیز باعث نگرانی‌هایی در داخل و خارج از افغانستان شده است. همین چند ماه قبل بود که حمدالله محب، مشاور امنیت ملی افغانستان، از دولت امریکا انتقاد کرد که دولت افغانستان را در جریان مذاکراتش با طالبان نمی‌گذارد و به خصوص شخص خلیل‌زاد را مورد انتقاد قرار داد. در واقع، این احساس در داخل افغانستان هست که امریکا برای رسیدن به توافقی با طالبان دولت را کنار زده و معلوم نیست که خلیل‌زاد حاضر به چه بده و بستانی با طالبان شده که به توافق با آن برسد. جی اسکات اومرا، رئیس سابق ستاد نیروی ضربت امریکا، با نوشتن مقاله‌ای در تارنمای نشنال اینترست انتقاد رایان کروکر، افسر سرشناس سرویس خارجی امریکا، را نقل کرده که رویکرد خلیل‌زاد را به تسلیم شدن در مذاکرات همانند مذاکرات سال ۱۹۷۳ صلح پاریس در مورد جنگ ویتنام دانسته است. واقعیت این است که شباهت‌ها بین مذاکرات خلیل‌زاد با آن مذاکرات زیاد است و این بار هم امریکا تحت رهبری دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، به دنبال یافتن راهی برای نجات خود از باتلاق افغانستان است. به این ترتیب، فرایند صلح مثل صلح پاریس عبارت است از صلح امریکا با طالبان و حالا این نگرانی شدت گرفته که این بار هم مثل صلح پاریس و پیامدهای آن برای ویتنام، امریکا با بیرون رفتن از افغانستان این کشور را به دست طالبان بسپارد.

اخبار کوتاه

■ هند درباره خرید «گلوبال‌هاوک» به تردید افتاد

هدف قرار گرفتن پهپاد «گلوبال هاوک» توسط ایران، مقام‌های نظامی هندی را در خرید پهپاد از امریکا به تردید انداخته است. به نوشته پایگاه هندوستان تایمز، ارتش هند در حال بررسی طرحی برای خرید ۳۰ فروند پهپاد از امریکا به ارزش ۶ میلیارد دلار بوده است، اما پس از آنکه ایران توانست گران‌ترین پهپاد امریکا را هدف قرار دهد، نظامیان هندی به توانایی پهپادهای امریکا در پرواز در مناطق مورد مناقشه از جمله کشمیر، به شک افتاده‌اند. بر اساس طرح اولیه، نیروی زمینی و هوایی ارتش هند قصد داشتند هر کدام ۱۰ پهپاد «پریدیتور بی» از امریکا بخرند. نیروی دریایی هند هم به دنبال خرید ۱۰ پهپاد جاسوسی با برد بلند بوده است. به گفته منابع هندی، قیمت بالای پهپادهای امریکایی از دیگر عواملی است که موجب تردید نظامیان هند در خرید این پهپادها شده است.

■ کودک‌کشی اسرائیل در سال ۲۰۱۸ رکورد زد

دبیرکل سازمان ملل در گزارشی تأکید کرد که شمار کودکان فلسطینی که در سال ۲۰۱۸ به دست صهیونیست‌ها به شهادت رسیدند، در مقایسه با چهار سال اخیر در بالاترین حد خود بوده است. روزنامه «تایمز» اسرائیل گزارش داد، طبق گزارش سازمان ملل که روز جمعه منتشر شد، در سال ۲۰۱۸، ارتش اسرائیل، ۵۶ کودک فلسطینی را به شهادت رساند که از سال ۲۰۱۴ تاکنون، بیشترین تعداد به حساب می‌آید. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل در گزارشی برای شورای امنیت نوشت که ارتش اسرائیل ۲ هزار و ۷۰۰ کودک را «در قالب اعتراضات، درگیری‌ها و عملیات تعقیب و دستگیری» مجروح کرده است. دبیرکل سازمان ملل از رژیم صهیونیستی درخواست کرد «هرچه سریعتر اقدامات پیشگیرانه و حفاظتی را برای متوقف کردن استفاده بیش از اندازه از زور را متوقف کند.» راهپیمایی بازگشت از ۳۰ مارس ۲۰۱۸ در راستای تأکید بر حق بازگشت، اعتراض به محاصره غزه و نیز انتقال سفارت امریکا به قدس، در مرز غزه با فلسطین اشغالی آغاز شد و همچنان ادامه دارد. گرچه تظاهرات‌کنندگان فلسطینی از ابتدای آغاز این تظاهرات بر ماهیت مسالمت‌آمیز آن تأکید کردند اما رژیم صهیونیستی برای متفرق کردن تظاهرات‌کنندگان از گلوله استفاده می‌کند.

■ بدهی‌های امریکا در دوره ترامپ به ۴/۱ تریلیون دلار خواهد رسید

بنا بر اعلام کمیته بودجه فدرال مسئولانه که یک سازمان مستقل دوحزبی است، لایحه بودجه تازه امریکا که هفته گذشته از سوی مجلس نمایندگان تصویب شد، به محض دریافت امضای دونالد ترامپ میزان افزوده شده بر بدهی‌های ملی امریکا در دوران ریاست جمهوری او را به ۴/۱ تریلیون دلار می‌رساند. به گزارش رویترز، این درحالی است که مجموع بدهی‌های ملی امریکا ماه فوریه از مرز ۲۲ تریلیون دلار عبور کرد. این سومین بار خواهد بود که ترامپ یک لایحه جبران کسری بودجه بزرگ را امضا خواهد کرد. طبق اعلام کمیته بودجه فدرال مسئولانه، لوایح بودجه‌ای که ترامپ از سال ۲۰۱۷ امضا کرده، ۲/۴ تریلیون دلار بر بدهی‌های این کشور تا بازه ۲۰۲۹ افزوده‌اند.